

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЕДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX Число 273 Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 23 листопада, 1922. VOL. XXX. No. 273. Jersey City, N. J., Thursday, November 23, 1922. THREE CENTS

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ ПІДПОМОГИ ДЛЯ КОРАБЕЛЬНИХ ФІРМ

ВАШІНГТОН, 21. листопада. — Президент Гардінг виступив вчора перед спільним засіданням обох палат конгресу промовою про законодатну роботу, для якої переліком склав названі заклади.

Він заперечує, що найгрозливішим питанням на його думку є питання державної допомоги для американської торговельної флотії. Ся флотія триває річно кодо 50 мільйонів доларів, і коли держава не прийде її з допомогою, то американські корабельні фірми будуть в короткі часи зовсім зруйновані. Він критикує остро противників державної субсидії, звинувачуючи кожного з них, бундшту підмогою, має на цілі допомогти певним лише фірмам, котрі мають нібито, мати свої пади в ухваленні цієї підмоги.

Як видно було з прийняття президента Гардінга членами конгресу, конгрес вніс до пропозиції президента досить холодно.

БУДУЩИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ХОВАЄТЬСЯ ПЕРЕД ВИБОРЦЬКИМ ОД СТИ

Будущий польський прем'єр Вітос був перед виборами до варшавського "сейму" в місті Гробові, на Лемківщині, на вчор. Коли він сказав: "Бог най буде в церкві; а в політиці нам його не потрібно", вчорішні обступили його і хотіли з ним розправитися на кулаки. В білі Вітос сховався під сті, відкинувшись до його поліції, що надобило ратувати. Буднього прем'єра, званого з того, що все ходить без кравати.

УКРАЇНСЬКІ ВІЧЕ В НЬО-ЙОРКУ

Українська Ліга Громади в Нью-Йорку скликує в сьоме, неділю, дня 26. с. м., велике народне віче у стіні негайної допомоги рідному краю.

Віче буде в Народному Домі при 6-й лінії о годині 2:45 сполудня.

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНИКИ СУДИМО В МАНІТОБІ

Свіжє число урядового "Манітоба Гасет" подає імена трох нових політичних судів в Манітобі, між якими є й один український. Нові суди є Петро Мельник в Едмонтоні, І. Ігальсон в Арборі і Р. М. Чері в Бирт.

ЛЯХИ З АМЕРИКИ ХОТЯТЬ ТХАТИ НА ВОЛНІ

Кілька днів тому приїздила до Рінгофа делегація від тих польських журналістів, котрі служили в армії Галлера, а тепер знаходяться в Америці; для ознайомлення з умовами оселення на Волоні. В Америці знаходиться 5000 польських журналістів армії Галлера, бажуючих оселитися на Волоні, а маючи гроші, налічують запровадити добрі господарства. Оселитися їм мали би прийняти на Волоні весною слідуючого року.

ТРОЦЬКІ ВСОДІ ОДНАКОВІ

В Парижі є волюнція, що називає ся так само, як російський міністер війни. Троцький мав своє логістичне під'язкове брамою. Оноді найновіший Троцький в своїм детермисового волюнція. Се так роз'яснює його, що він піддає під спільним волюнцією сміт-і папери і майже всьма його на смерть. В шпиталі показало, що попарений волюнція був гаух-німий. Пожар, який зробив Троцький, мусів аж фаєрменні гасити.

ВИМКОВИЙ СТАН В УКРАЇНСЬКІХ БУКОВИНІ

Український тижневик "Робітник" на Буковині повідомляє: На основі тайного розпорядження найвищої команди румунської армії заборонено від 6. жовтня с. р. поширювати нашу часопис в околицях, де проголошено вимковий стан, себто в частині українській і місцевій частині Буковини. Щоб не накружувати читачів на ріжні не-роз'яснені, зазначається тимчасово виснажу: "Робітника" до дальших заряджень."

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В ХОДОРОВІ

Перед кількома днями гостив в Ходорові український театр Наддніпрянщини під проводом П. М. Орда-Степаняка. Дуже гарно відгорталися п'єсами, як: "Борці за мир", "Хмара", "Безталанни", "Зимовий вечір" і "Урядівний нім зедва собі містеру суспільність, чого доказом було: що кожний п'єси по береть відважності, сажі! Всі зрозуміли, як живе життя артистів, котрі щодня вивалилися ізз дворіч, та не зважаючи на свої злидні чоденні, щиро виявили за працю, щоб тим-дати зняти своєю життя. Тому суспільність всіх галицьких міст, куди за-гратист цей театр, повинна великодушністю участю підбадьорувати їх до дальньої енергичної

ЗАСУДИЛИ ДІВЧИНУ НА 15 ЛІТ ВІЗНИЧІ

Ліндсей, Онт. Канада. — Дня 8. с. м. засажено тут лану Білліс Нікоас з Бомбейон на 15 літ в'язничі в Мінгтон за уби-вство своєї новонародженої дитини. Морду вона допустилася в той спосіб, що віднесла її до підлогою з шпиртало до дому дитини кинула через вікно на хвір.

ЛІВІНТИ ФІНСИДУЮТЬ ЧЕХОСЛОВАЧИНУ

ПАРИЖ, 20. листопада. — На нараду альянських прем'єрів прибув сюди також чеськословацький міністер закордонних справ др. Евара Бенеш.

В турецьких "алянцувальних" кругах заявляють, що Чехословаччина алянті тому фінансувати поклад другі нові держави в Європі, бо хотять її зробити "жандармом Європи" і прихисити її до великих держав.

ВИБОРИ ДО ЛИТОВСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

КОВНО, стояння (тимчасова) Литви, 12. листопада. — У виборах до нового литовського парламенту вибрано: християнські демократи 30, народівці 18, соціалісти 8, комуністи 6, жидів 6, ляхів 5, з партії "Пайнага" 4.

В першому литовському парламенті було 3 польських послів, які були зрештє своїх мандатів, коли другі послі їх побили. Тепер поляки здобули на Литві аж 6 мандатів.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ "РЕЙМ"

ВАРШАВА, столиця Польщі, 21. листопада. — Остаточний висідал виборів послів до польського "сейму" представляється так:

Правниця: Вшехольсько-клерикальна група	168 послів
Міністр Суляського	8 "
Клуб уній паньствової	8 "
Разом	177 послів
Лівниця: Лядовці групи "Піаст"	171 послів
Група "Визволені"	48 "
Інші лядовці	6 "
Народова робітничка партія	17 "
Соціалісти	40 "
Комуністи	2 "
Разом	184 послів

Блок національних меншостей 78. Крім того, "вирішено" 5 РУСИНІВ.

Разом 444 послів варшавського сейму.

ЗАМІТКА. Коли "Рейм" не посів, як собі який незвичайно, то видно, що в чині Галлиці відбуло також "сейм", так як ляхи собі надивилися.

УКРАЇНІ В ГАЛИЧИНІ НЕ ГОТОВУВАЛИ, але зрештє послів були свої кандидати, на яких голосували ляхи за встановлення "Форми" і христі. Се у яких є "виріши" і послів.

Кілька партій ті "виріши" і послів, тільки партія і той "сейм" і послів.

Вже тепер їм загрожує багато лихого не порадити, а як і годі йти, коли послів "палають" залясє бувати державу розбром, за-лясє і обманством.

ЛЯХИ ЗАСУДИЛИ СТЕПАНА ФЕДАКА НА ШІСТЬ ЛІТ ТЮРМИ

(Телеграмі фінансисового агентства "Лібітс Лейкер" і польського "Імпульс Пове").

ЛВІВ, 21. листопада. — Суд присяжних у Львові засудив вчорашнього Степана Федака, вчорай постріляв але не вбив польського "жовну" у Львові Гробовського вчорай торгівної гостини "начальника" Пласудського в Галичині, на шість літ в'язничі.

"Начальник" Пласудський і "жовну" калі в токуському затримав, калі вчорай стріли. Спершу думано, що замач був проти Пласудського, але поручник Федак знав, що він мав убити Гробовського, який готував польонізаційної політиці у Східній Галичині.

Розстріляв Федак була сенсаційна й обертається кругом польських намірів сполучити Східну Галичину, яку Польща держить на основі мандату альянської Найвищої Ради, і ситуації народу, щоб вибрав послів до польського "сейму".

ПО ВИБОРАХ ДО ПАРЛАМЕНТУ В АНГЛІЇ

ЛОНДОН, 20. листопада. — Висідал голосів, які вчорай виборів одержали поодинокі групи парламентарних послів, представляється осьтак:

Консерватисти	5,464,707 голосів
Партія Праці	4,191,732 "
Ліберали Експата	2,619,876 "
Ліберали Лойда Джорджа	1,929,001 "
Комуністи	25,441 "

Частина голосів впадала на незалежних інших кандидатів.

Загалом голосувало понад 14 мільйонів виборців, мушні і жінчині.

Сі виборці вибрали послів:

Консерватисти	346
Партія Праці	142
Ліберали Експата	64
Ліберали Лойда Джорджа	44
Комуністи	1
Інші	18
Разом	615

Між виборними послами є три жінчині.

Партія Праці (умірювані соціалісти) здобула відповідно до числа виборців замач чоти послів. Се іза виборців одиноких, наші. Якщо в Англії були би пропорційні вибори (скажіть, що кожда група мала би змогу вибрати чоти послів відповідно до числа виборців), так Партія Праці була би виборила кодо 200 польських мандатів, а так через неспівпадіння виборчої однієї здобула тільки 142 польських мандатів і більше як четвертину стратили.

Однак, як заповідають, партія Праці тепер вибється скоро на владі місце в англійському парламенті і в цілі Англії, бо сепел її нових послів є богато учених і розумних людей, добрих державців і політичних лядерів, які сподіваються, як слід орукувати і найтяжкими справами внутрішньої і закордонної англійської політики.

УКРАЇНЦІ УБИЛИ ПОЛЬСЬКОГО КАНДАДАТА НА ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ

ЛВІВ, 5. листопада. — В селі Вишкови, залішньського повіта, в Галичині, українські бойовики застрелили тамшнього польського учителя Антона Березовського, котрий нападнув на послів до польського "сейму", з ривені партії польських лядовців.

Покійний оставив жінку і четверо дітей. Польські "ладзе" зачав салясто у справі своєклубити.

ПЕРЕД ВИБОРОМ ПОЛЬСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

ВАРШАВА, столиця Польщі, 20. листопада. — Польський "сейм" має зібратися на першу сесію дня 21. с. м., а "сенат" дня 28. с. м.

В перших днях грудня с. р. мають обі "палати" зібратися на запрошене маршала "сейму" на сідлу сесію, яка має вибрати "начальника" (президента) польської республіки.

До сід кандидатури яко кандидати: Юзефа Пласудського, дотерпичного "начальника", Войцеха Трошчинського, маршала першого польського "сейму" і Войцеха Корфантия, зведеного атамана "постанови" на Голішньому Шеску.

Як гадувати найбільш вигідна на вибір президента польської республіки має бути Пласудський, за котрим є лядів, і котрого ймовірно підтриматиме блок лядових національних меншостей, який буде рішати у спорі між польською правницею і алянцією.

Однак, як кажуть, і Пласудський не може поборити своїм вибором, головно іза того, що після польської конституції президент польської республіки не може бути рівночасно і начальником польської армії.

КЛЕМАНСО ОБОРОНАЄ ФРАНЦУЗЬКУ ПОЛІТИКУ В СВОЇХ ПЕРШИХ ПРОМОВІ В АМЕРИЦІ

НЬО-ЙОРК, 21. листопада. — Жорж Клемансо, бывший французський прем'єр, що приїхав сюди в суботу на рад візиту про політику Франції, виступив вчорай в Метрополітні Опері Гала з своєю першою промовою.

Промова Клеманса вніслася грізно до міждержавної політики Франції. Він оборонає Францію за її агресивну політику супроти Німеччини, бо так існує силація партії мілітаристів, котра може кождо хвилі завдати демократичній уряд Німеччині. На думку останнього, велика війна була не лише військовою Франції, але й Америки, і тому Америка не повинна покидати тепер алянті, але старатися їй поможати полагати справи, розпочати війну. Поміч повинна обмежуватися не лише до грошів, але й повинна йти далі, себто, коли потрібно, до жертв в людях.

На візиті зібралася величезна сила візначених Американців та чужинців, припалоко присутних в Америці.

ГРИБЬ ВЕЛИКОГО БУДИВЕЛЬНОГО СТРАЙКУ

НЬО-ЙОРК, 21. листопада. — Непорозуміння між мулярською кінцією, котра зарядила страйк всіх своїх членів, пори підприємств з мулярською товариства не зголяється майже підприємств будівельних роботах лише кінційних робітників, відішли вже знов до острії стаді, бо мулярська товариства заявляю, що всі підприємці виконуть з роботи всіх кінційних мулярів, якщо страйковий мулярі не вернуть до найбільшого поведінка до роботи.

З огляду на сю загрозну кінця мулярів думає тепер потягнути за собою других будівельних робітників.

НЮБЕРТ ВІНС УРЯДОВ СВОЮ РЕЗИГНАЦІЮ

ВАШІНГТОН, 21. листопада. — Ніні сполучна перенито в сенаті нині сенатора Нюберта, в котрий сей вносить свою резигнацію зі становища сенатора.

Сенатор Гаррис заявив сечас з сього, приврду, що резигнація сенатора Нюберта буде принята цілком американським народом з великою радістю.

ОДНОДЕННИЙ СЕНАТОР

ВАШІНГТОН, 21. листопада. — Президент сенату Куандж рішив питання сенаторського уряду лану В. Г. Фелтона, котру Джорджієвський губернатор Імелуан сенатором на місце помершого сенатора Вотсона, а котра командувала для себе права засісти в сенаті, ком перетворення засідання виборний вже був наслідком Вотсона. Куандж рішив питання в той спосіб, що вваляв волю пні Фелтона та дав її право вважати сенатором через одні дні.

Наслідком цього рішення лану Фелтон записався нині лану яко сенатора, і через ший дні лану вважати сенатором, голосуючи "так" і "ні", і т. д. Одне, того самого дня сполучив записався, як і заступника, новонабраного сенатора Вотсона Джорджа.

РІШЕННЯ ЗЕЛІЗНИЧОЇ РАДИ ЗА СТРАЙКАРИМИ

ШКАГО, Іллінойс, 21. листопада. — Зелізнична Робітничка Рада З'явних Делів розібрала нині непорозуміння між страйковими чарствотими робітниками та зелізничним підприємством Вестерн Меріленда. Ходило о те, чи зелізничні підприємства, має право віддавати напрому зелізничних возів та лядових другим підприємствам. Справа була замінена о стільки, що заставити робітників, дозволених про рішення направи другому підприємству, застрайкували, чим пів зелізничного закону втратили право відікиситися до Зелізничної Ради.

Мимо сього Зелізнична Робітничка Рада рішила в користь страйкових робітників. Вніше вважало, що їм сечас, що сечас зелізничне підприємство віддалило другому підприємству напрому зелізничних возів в ті цілі, щоб міну справу усунути з під обов'язкової мисли Зелізничної Ради та хитрою спробою зміняти хитрою зелізничних робітників.

Рішення Зелізничної Ради звертає на себе загальну увагу, бо воно виступає від зяного сего Радю стійничим.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЧІКУВАНА

НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА

З інформаційними в українській нові з додатком других цікавих відомостей

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ

Замовлення розсилайте разом з гроши на адресу: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

3. **C**

ПАМ'ЯТАЙТЕ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ. - ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ДО:
DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

